

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2013

JĘZYK POLSKI
dla osób niesłyszących

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2013

CZĘŚĆ I

Odpowiedzi maturzysty mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być zgodny z tekstem. Oceniając pracę maturzysty, należy stosować wskazaną punktację.

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Rozumienie czytanego tekstu.

Zadanie 1. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu
--------------------------	-------------------------------------

Poprawna odpowiedź: 1941

1 p. – za odpowiedź poprawną

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu.
--------------------------	--------------------------------------

Przykładowa odpowiedź:

Grupa liczyła 20-30 osób, a pluton ok. 50 osób.

1 p. – za poprawną odpowiedź

0 p. – za odpowiedź niepełną lub niepoprawną, lub brak odpowiedzi

Zadanie 3. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu.
--------------------------	--------------------------------------

Poprawna odpowiedź:

Ponieważ Niemcy ich nie kontrolowali.

1 p. – za poprawną odpowiedź

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 4. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu.
--------------------------	--------------------------------------

Przykładowa odpowiedź:

- budowa barykad
- budowa przejść w piwnicach
- gaszenie pożarów

2 p. – za podanie trzech czynności

1 p. – za podanie dwóch czynności

0 p. – za odpowiedź niepełną lub niepoprawną, lub brak odpowiedzi

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu.
--------------------------	--------------------------------------

Przykładowa odpowiedź:

Trochę w języku migowym, trochę za pomocą gestów i mimiki.

2 p. – za wskazanie dwóch sposobów

1 p. – za wskazanie jednego sposobu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 6. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu.
--------------------------	--------------------------------------

Przykładowa odpowiedź:

- nie byli wrażliwi na odgłosy, które przerażały słyszących (nie bali się)
- wybuchy i świst pocisków nie ogłuszały i nie dezorientowały ich
- niesłyszący mieli wyostrzony wzrok i orientację

2 p. – za wskazanie trzech korzyści

1 p. – za wskazanie dwóch korzyści

0 p. – za odpowiedź niepełną lub niepoprawną, lub brak odpowiedzi

Zadanie 7. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu.
--------------------------	--------------------------------------

Przykładowa odpowiedź:

Wszyscy głusi powstańcy przeżyli, po upadku powstania większość wyszła z miasta wraz z ludnością cywilną, część dostała się do niewoli, skąd wróciła po wyzwoleniu, jeden z powstańców trafił do niewoli jeszcze w czasie powstania, ale uciekł.

2 p. – za pełną odpowiedź

1 p. – za podanie istotnej informacji

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 8. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odtworzenie informacji sformułowanej wprost.
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

„Eksplozja ciszy” Katarzyny Rimpler

1 p. – za podanie tytułu filmu oraz nazwiska autorki

0 p. – za odpowiedź niepełną lub niepoprawną, lub brak odpowiedzi

Zadanie 9. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetwarzanie informacji, np.: porządkowanie, hierarchizowanie, stosowanie do rozwiązania problemu
--------------------------	--

Przykładowa odpowiedź:

- aby uwiarygodnić swój artykuł
- zilustrować poruszony problem
- przybliżyć czytelnikom obraz powstania / postacie bohaterów

2 p. – za pełne wyjaśnienie

1 p. – za wskazanie jednego celu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 10. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentów tekstu.
--------------------------	---------------------------------------

Przykładowa odpowiedź:

Walka prowadzona przez głuchych żołnierzy.

2 p. – za poprawne wyjaśnienie tytułu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 11. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odtworzenie informacji sformułowanej wprost.
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź: 11, 12

1 p. – za wypisanie dwóch numerów akapitów

0 p. – za odpowiedź niepełną, niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 12. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu.
--------------------------	--------------------------------------

Przykładowa odpowiedź:

Głusi powstańcy są przykładem, że należy walczyć nawet wtedy, gdy wydaje się to niemożliwe.

2 p. – za poprawne wyjaśnienie obu funkcji akapitu

0 p. – za odpowiedź niepełną, niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 13. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytywanie sensu fragmentu tekstu.
--------------------------	--------------------------------------

Poprawna odpowiedź: C.

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

CZEŚĆ II

Tworzenie informacji	Napisanie własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu.
----------------------	---

Temat 1. **Interpretując załączony fragment *Kamizelki* Bolesława Prusa, przedstaw stosunek występujących w nim bohaterów do choroby Pana i odpowiedz na pytanie, czy wiedzieli, że choroba jest poważna. Wykorzystaj znajomość całego utworu.**

I ROZWINIĘCIE TEMATU (można uzyskać maksymalnie 25 punktów)

- 1. Wstępne rozpoznanie, np.:** **0–2**
 - a) bohaterowie – ubogie małżeństwo, sąsiedzi narratora,
 - b) małżonkowie są szczęśliwi, kochają się,
 - c) lekarz przypadkowo spotkany przez Panią,
 - d) przedstawienie sytuacji: Pan jest śmiertelnie chory,
 - e) umiejscowienie fragmentu w utworze: dotyczy początkowego okresu choroby.

- 2. Stosunek Pani do choroby męża, np.:** **0–6**
 - a) jest wystraszona pierwszym krwotokiem, szuka lekarza,
 - b) objawy zdenerwowania (np.: ślania się, wypytuje stróżową, blednie, płacze),
 - c) ma świadomość powagi choroby, ale odsuwa tę prawdę od siebie,
 - d) stara się ukryć swoje zaniepokojenie przed mężem,
 - e) troszczy się o męża,
 - f) okazuje mu wiele czułości,
 - g) przytakuje doktorowi, który ją uspokaja (konieczna interpretacja, czy wierzy w jego zapewnienia),
 - h) zmienność nastrojów Pani (konieczna interpretacja).

- 3. Stosunek Pana do choroby, np.:** **0–6**
 - a) początkowo bagatelizuje objawy,
 - b) chętnie wierzy żonie, że *to nic*,
 - c) zaczyna podejrzewać, że choroba jest śmiertelna,
 - d) staje się *drażliwy i zwątpiały*,
 - e) żąda od żony prawdy,
 - f) wpada w gniew, bo nie jest pewny, czy żona mówi prawdę,
 - g) przyjmuje zapewnienia żony, że jego stan nie jest poważny (konieczna interpretacja, czy rzeczywiście w to wierzy),
 - h) zmienność nastrojów Pana (konieczna interpretacja).

- 4. Stosunek doktora do choroby Pana, np.:** **0–6**
 - a) zdaje sobie sprawę z tego, że stan chorego jest poważny,
 - b) stara się uspokoić Panią,
 - c) diagnozę i zalecenia stawia ostrożnie,
 - d) wskazuje na inne możliwości niż śmiertelna choroba,
 - e) bagatelizuje objawy (konieczna interpretacja),
 - f) ma kojący wpływ na chorego,
 - g) rozumie trudności materialne małżeństwa,
 - h) jest bezradny wobec zaawansowanego stadium choroby.

- 5. Wykorzystanie znajomości noweli, np.:** 0–2
- przedstawienie motywu kamizelki,
 - interpretacja tytułu utworu,
 - przedstawienie zakończenia utworu,
- 6. Podsumowanie** 0–3
- pełne, np.:** odpowiedź na postawione w temacie pytanie i dostrzeżenie, że stosunek małżonków do choroby Pana jest wyrazem ich wzajemnej miłości, oraz zauważenie uniwersalnych znaczeń utworu; 3
- częściowe, np.:** odpowiedź na postawione w temacie pytanie i dostrzeżenie, że stosunek małżonków do choroby Pana jest wyrazem ich wzajemnej miłości *lub* zauważenie uniwersalnych znaczeń utworu; 2
- próba podsumowania, np.:** odpowiedź na postawione w temacie pytanie *lub* dostrzeżenie, że stosunek małżonków do choroby Pana jest wyrazem ich wzajemnej miłości *lub* zauważenie uniwersalnych znaczeń utworu. 1

Temat 2. **Analizując fragment powieści Alberta Camusa, przedstaw rozmówców oraz porównaj ich poglądy i postawy wobec dżumy.**

- I. ROZWINIĘCIE TEMATU (można uzyskać maksymalnie 25 punktów)** punktacja
- 1. Wstępne rozpoznanie i umiejscowienie fragmentu w powieści, np.:** 0–3
- rozmowa bohaterów powieści: doktora Rieux i Jeana Tarrou,
 - przeprowadzona po pierwszym kazaniu ojca Paneloux,
 - w początkowej fazie epidemii,
 - bohaterowie rozmawiają o sytuacji w mieście, wieczorem w domu doktora,
 - Tarrou proponuje doktorowi swą pomoc w walce z dżumą,
- 2. Przedstawienie Rieux, np.:** 0–3
- lekarz w Oranie,
 - wrażliwy na krzywdę ludzką i cierpienie,
 - ateista,
 - nie zgadza się z poglądami ojca Paneloux,
 - otwarty i szczery wobec rozmówcy,
 - ma rozeznanie w obecnej sytuacji,
 - doświadczony cierpieniem z powodu ciężko chorej żony.
- 3. Poglądy i postawa doktora Rieux wobec dżumy, np.** 0–7
- traktuje zawód lekarza jako obowiązek wobec społeczeństwa, służbę społeczną,
 - uznaje śmierć za siłę ustanawiającą porządek świata,
 - przyjmuje postawę niezgody na cierpienie i zło świata,
 - buntuje się wobec choroby,
 - podejmuje walkę z epidemią,
 - poświęca się dla innych,
 - solidaryzuje się z cierpiącymi i umierającymi,
 - jest świadomy „tymczasowości zwycięstw” ze śmiercią/dżumą,
 - jest świadomy swej bezradności wobec śmierci/dżumy,
 - nie potrafi przyzwyczaić się do śmierci, zaakceptować jej,
 - uważa walkę z dżumą/śmiercią za jedyny godny człowieka wybór,
 - uważa postawę wobec drugiego człowieka za miarę wartości.

-
- 4. Przedstawienie Jeana Tarrou, np.** **0–3**
- a) przybył do miasta przed wybuchem epidemii,
 - b) jest dobrze poinformowany,
 - c) jest spokojny i opanowany,
 - d) ufa doktorowi i liczy na jego pomoc,
 - e) w rozmowie z doktorem szuka prawdy o samym sobie.
- 5. Poglądy i postawa Jeana Tarrou wobec dżumy, np.:** **0–6**
- a) sprzeciwia się epidemii, cierpieniu, śmierci, złu,
 - b) ochotnik w walce z dżumą,
 - c) nie dostrzega dobrych stron w dżumie,
 - d) altruista/gotów nieść pomoc słabszym,
 - e) krytycznie ocenia dotychczasowe działania urzędników w sprawie dżumy,
 - f) ma jasny plan działania,
 - g) zgłasza propozycję utworzenia ochotniczych oddziałów sanitarnych,
 - h) nie obawia się kontaktu z chorymi, jest świadom wielkości zagrożenia,
 - i) nie boi się śmierci,
 - j) zgadza się z poglądami Rieux, przyznaje mu słuszność.
- 6. Podsumowanie** **0–3**
- pełne**, np. wskazanie podobieństwa postaw i poglądów rozmówców (uznanie ich za sojuszników w walce z chorobą, dostrzeżenie załączków przyjaźni między bohaterami); wskazanie wpływu postaw i poglądów bohaterów na wymowę ideową powieści; 3
- częściowe**, np. wskazanie podobieństwa postaw i poglądów rozmówców lub zasygnalizowanie wpływu postaw i poglądów bohaterów na wymowę ideową powieści; 2
- próba podsumowania**, np. wskazanie podobieństwa postaw lub poglądów rozmówców. 1

II. KOMPOZYCJA (5 punktów)

- Praca uporządkowana wewnętrznie według przyjętego kryterium funkcjonalnego wobec tematu, pełna konsekwencja w układzie graficznym; jeżeli uczeń cytuje, to w sposób właściwy i funkcjonalny 5
- Praca zawierająca logicznie i funkcjonalnie wobec tematu, a także graficznie wyodrębnione: wstęp, rozwinięcie i zakończenie 3
- Praca zawierająca graficznie lub logicznie wyodrębnione: wstęp, rozwinięcie i zakończenie 1

III. STYL (5 punktów: za każdą cechę – 1 punkt)

- Sprawne operowanie synonimią leksykalną (bogata leksyka) 1
- Jednorodność stylu 1
- Stosowność stylu 1
- Jasność stylu 1
- Obecność elementów funkcjonalnie służących wywodowi 1

IV. JEZYK (15 punktów)

Poprawność gramatyczna (0–7 pkt)

- Tekst poprawny gramatycznie (dopuszczalne sporadyczne błędy) 7
- Tekst w zasadzie poprawny gramatycznie (dopuszczalne błędy nie zakłócające komunikacji) 5
- Podstawy zdania prostego i złożonego (dopuszczalne liczne błędy, ale tekst komunikatywny) 3

Poprawność leksykalna (0-4 pkt)

- Uczeń posługuje się wyrazami w ich właściwym znaczeniu i poprawnej formie (dopuszczalne sporadyczne błędy) 4
- Uczeń posługuje się wyrazami przeważnie w ich właściwym znaczeniu, rzadko je zniekształca 3
- Praca komunikatywna, pomimo błędów leksykalnych 2

Ortografia (0-2 pkt)

- Tekst poprawny ortograficznie (dopuszczalne sporadyczne błędy) 2
- Tekst w większości poprawny ortograficznie 1

Interpunkcja (0-2pkt)

- Tekst poprawny interpunkcyjnie (dopuszczalne niewielkie usterki interpunkcyjne) 2
- Tekst na ogół poprawny interpunkcyjnie (błędy interpunkcyjne niezakłócające komunikacji) 1

V. SZCZEGÓLNE WALORY PRACY**0–4**